

Discursus Prædicabiles, Sive Viridarium Sacrarum Concionum

Paoletti, Agostino

Coloniae, 1677

Dominica Septima Post Pentecosten. Non omnis, qui dicit Domine, Domine, intrabit in regnum cœlorum, sed, qui fecit voluntatem Patrus mei, &c. Matth. cap. 7. Argumentum. Ostenditur Christianum debere ...

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55660](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55660)

erat, hæc quotidie delinquendo peccato vanæ gloriæ, aut superbiæ ei occasio fuit. Immis- ho lepra decorem sustulit, & occasiones divi- næ justitiæ accumulando supplicia juxta pecca- ta superbiæ & vanæ gloriæ, subtraxit. Si fuisset nos non peiores fieri, neutiquam ultra punisset, sed ut reprimat nostrum ad deteriora progressum, & tollat malitiam ulterius grassantem, suam ser- vando misericordiam punit.

17. Sed si peccator postea se non emendet, justitiæ misericordia cedit, & simul omnia debita obliterat. Christum esse petram recor- demini. Petra autem erat Christus. Lapis non- nisi sic percussus ignem dat. Hinc scripsit Sim- pofus.

*Simpof. in
sibco ap.
Cardan.
Enoid.
vers. 4.
nota 11.*

*Semper inest intus, sed raro cernitur ignis.
Imus enim latet, sed solus prodit aditus.*

Ignis justitiæ in pectore Dei delitescit, nec semper scintillat. Sed demum in nostram pen- nicem si lex nostrarum culparum ex eo ful- mina elicit. Antonius pius fulgorem supra le- etum depinxit, ut justitiæ sopori immersam denotaret, quæ si strepitu nostrorum scelerum excitetur, nostro damno quid possit, & va- leat, probamus, Hinc David: *Exurge, quare*

Psal. 43

*obdormis Domine? an Deus dormit? Exurge,
ait Bellarminus, à somno, id est, sui quod si fa-
ciunt, qui surgunt à somno. Et incipit videri
quod antea facimus non videbant. Hæc quæ
num finis, oculos obfirmatos habuisti, cul-
pas nostras non observasti; sed si exciteris, lo-
cum præbebit justitiæ, ut misericordia nil agere
possit. Excitatus est Dominus tanquam dormi-
ens. Hinc Remigius Antiochenus: Quis-
cet firmiter, & dno obdormisset, tamen exci-
tatus potens fuit inferre vindictam inimicis
suis.*

O peccator est ne possibile quod gentium
Dei non noscas, nec agnoscere velis? nosces cum
sed auxilio misericordie nimum tribuis, hæc
solum tibi proponis, præterea etiam dari justiti-
am vindicativam, & punitivam sub oculis
pone, & recordare illius dicit divi Augustini,
quod parcendo servit Deus. Justitia plumbeo
habet nunc pedes, patum se movet, sed heu
tem gravitate pœnarum æquat. Lenis gradus
vina procedit ira, tarditas atque supplicii, gravi-
tate pœna compensat. Nil ulterius quid dicam
solum documentum unicum, quod prædicari
utilissimum erit tibi propono. Vive ac si in Deo
non esset misericordia, & postea mortis ac si
non esset justitia. Et vade in pace.

DOMINICA SEPTIMA
POST PENTECOSTEN.

*Non omnis, qui dicit Domine, Domine, intrabit in regnum celorum, sed, qui
fecit voluntatem Patris mei, &c. Matth. cap. 7.*

ARGUMENTUM.

*ostenditur Christianum debere facere bona opera, & qui illa non facit hypocri-
crita & à Deo condemnabitur.*

Non est nobilis, qui nascitur ex sanguine illustri, sed qui actionibus heroicis illustrem se reddit, & mundo se estimabilem facit virtutibus illustribus; Hæc sententia est, quæ Luciano tribuitur.

*Perit omnis in illo.
Nobilitas, cujus laus est in Origine, sola.
Hæc etiam opinioni consentit Jurcanis, & etiam adæcfit.*

Dei oravit. In omnibus juvenes scutum fidei; Sed hoc scutum est abique ornatu bonorum operum, nos ipsi in illo gesta preclara sculptere debemus. Hinc si in campum profertur scutum nude, apud Deum, qui a nobis non expectat nisi opera bona, inglorii erimus, & velut milites meticolosi, & inutiles, ab eo abigemur, & puniemur.

4. Divus Petrus Apostolus hac exhortatione nos animavit: Dominum IESUM Christum sanctificate in cordibus vestris. Quid significat id sanctificate? an nos, qui sumus peccatores Receptorem, qui est ipsa sanctitas sanctificare possimus? cum ipse sit fons, & origo scaturiens sanctitatem, indigemus, ut ipse illam communi- cet nobis. Hunc passum sanctus Doctor Ange- licus Thomas sic interpretatur dicens: Sanctifi- care, id est, sanctum ostendite, pateat omnibus Chri- stum sanctum in vestris animis esse. Singitur vos Christi discipulos, christianaque Religionis professo- res esse asseruit, illumque vestris animis præesse sa- semini, in illius vestigiis insistite, eoque viae inte- gritatem, morumque sanctitatem amplectimini, ut qui vis etiam et hinc, & infidelis ex criminibus & meritis vestris Christum in vobis esse, cognos- cas.

5. Refert Plutarchus Athenienses, dum pro publico bono palatium ædificare intenderent, duos Architectos, qui idæam delinearent ele- gisse. Uterque in senatum vocatus fuit, ut quif- nam esset melior, viderent. Primus magna fa- cundia, & apparatu verborum & altitudine, & amplitudine palatii, quam profunda debeant esse fundamenta, quam crassi muri, quot, & quam magna conclavia, quot fenestæ, & ostia, qualis debeat esse forma, qualis idæa, quales scale, quot sumptus necessarii, quot opifices, quantum tempus ad ejus complemen- tum adhiberi debeat, discurrere cepit. Alteri à senatu, ut suum depremeret sensum pos- tea impositum fuit. Laconice porro ille re- spondit, & paucis se expedivit dicens: Ego ope- re adimplebo, quod ipse vos verbis amplifica- vit. Alter velut verbosus, & in operando tenax dimissus, hic autem fabricæ præfectus dele- ctus est. Deus eos veros, & bonos chri- stianos habet, qui non verbis, sed operibus facun- di sunt.

6. Alias, cur filius Dei ita applausit Mag- dalenæ, dum unguento suum caput delibavit, à meritatione sanctorum Patrum adductas esse, recordor: Amen dico vobis, ubique prædica- tum fuerit hoc Evangelium, dicatur, quod hæc fecit in memoriam ejus. Dominæ cur tanto bono- re, & applausu hæc famam peccatricem affi- cis? habet facta, & non verba, tacet, & ope- rat: Bonum opus operata est in me. Hoc opus meritorium alis famæ per totum orbem volare voluit, & in memoria hominum indelibiliter viveat, & magis celebrari, quam omnia hæc ita gesta Alexandrorum, & Imperatorum. Tem- pus, quod tenebris oblivionis Pictos innotuit, per omnia sæcula unktionem Magdalenæ im- mortalem conferat. Illud, quod scribit Chry- sostomus audiamus. Hæc abjecta mulier, quæ in- tum effudit unguentum, toto orbe terrarum desce- ditur. Et non temporis quidam tam immensa longi- tudo memoriam illius vel excavit, vel extinguit unquam, idque cum factum ipsum non esset, neque ulla res posset illius abolere memoriam, quæ potius regni omnibus, nec regibus unquam si celebrari est nunc mulier, nec ulla ante oblivioni tradidit, quod factum est.

7. O Venetice! Deum habemus, qui non tam præbet aures verbis Christiani, quam oculos ad operationes ejusdem mentonas aperit. Quod bene, vel male verba fomes, imo quod mutus sit parum refert, dummodo actiones virtuosæ loquantur. Deus postea Moysæ re- lut legatum ad Pharaonem quatenus populum Israeliticum libertati restitueret ablegare dero- vit: Veni, & misam te ad Pharaonem, ut educas populum meum, filios Israel de Ægypto. Moyses huic officio se ineptum agnoscentes excolationem præterit dicens: Quis sum ego, ut vadam ad Pharaonem, & educam filios Israel de Ægypto? Do- mine, nec possum, nec volo, nec debeo tibi re- fragari, sed si meum sensum, proferre debeam, me ineptum agnosco, sum audis, & præcep- to opilio, nil nisi pecudes custodite, & tonde- scio, in agris agere didici, in quibus nullam occasionem habui cum personis honestis ager- di, forsitan apud regem aliqua incivitate delin- quam, & perpetuam confusionem incurram. Præterea cum semel audierim aulam esse ma- lam mercedem, & chi disse certe velle amovet, edamorte, è Corte non re alia differant, hæc una lectura, est chamma corte percha accerta la vita de gl'huomini. Hoc est: quia semel intel- lexi, quod qui dixit Corte (id est aulam) vo- luit dicere morte (hoc est mortem) & quod corte unica tantum dicitur littera à morte, quia accorta, id est, decurtat vitam hominum, ideo Domine ignosce mihi, non sum aptus ad hoc opus.

8. Marcus 4:14. Amen dico vobis, ubique prædica-

Plutarch. apud La- bar. 3. de oper. bonis propop. 4. fol. 890. S. Marcus 4:14.

non tamen potius justificari sine illis in
voto, atque animi preparatione, tunc ea operandi,
cuius facultas in eo erit, & oportunitas dabitur. Si
vero de internis operationibus concomitantibus ju-
stificationis beneficium vult obtinere. Hac est doctri-
na Catholica, nec alia potest adferri doctrina.

9. Hieronymus Propheta David verbis, que
interpretatus est sanctus Pater Augustinus Ec-
clesiæ Doctor. Declina à malo, & fac bonum.
persuadere voluit: ac si diceret, ad obtinendam
gloriam non suffi cit abstinere à malo, sed & necesse
est operari bene & sancte vivere. Hac est doctri-
na sancti Patris Augustini sic dicentis: Parum est
nulli nocere, nullum occidas, non fureris, non adul-
teres, non fraudem facias, non falsum testimonium
dicis, declina à malo, Cum declina veris, dicit, ser-
vus sum, perfecti omnia, habeo vitam, habeo dies
bonos. Non solum declina à malo, sed, & fac bonum.
Parum est, ut non exspoliareris declinasti à malo, sed non facies
bonum, nisi cum peregrinam suscepit in domum
suam. Ergo sic declina à malo ut facias bonum.

10. Quid verbis illis, que attribui solent divo
Patri Augustino, intelligi putatis, & opinionem
ejus explicabit: Qui creavit nos sine nobis, non
vult salvare nos sine nobis: Deus, qui nos crea-
vit absque eo, quod nos illo modo conciterem-
us, nos non vult salvare nisi quod Christiani &
hominis perfecti est, agamus. Hic quod sanctus
Paulinus Episcopus narrat, mentem & doctri-
nam meam subit. Quodam Catechumeno cum
multis mari navigante, tempestas adeo sæva ex-
ortebatur, ut navis seime submergeretur, atque
in arenam depelleretur. Omnes præter Cate-
chumenum, qui se divino commendabat auxilio
atque in Deo spem suam ponebat, ut naufragium
effugerent se undis commiserunt. Per vi-
ginti tres dies navis fluctibus hinc inde agitaba-
tur; & in illo tempore Christus Dominus no-
strum nunc nauta, nunc remigis vices agens, jam
ad proram, jam ad puppim accurrebat, modo re-
mo ducebat, modo vela pandebat, vel contrahe-
bat. Senex Catechumenus manibus seriantibus
inter fluctus maris quiescebat, tandem manum
extendendo suppetias ferre dignatus est: & mox
pacatur mate, & navis feliciter ad portum appu-
lit. Hoc factò Christus Redemptor noster
Catechumenum docere voluit, quod non vult
salvare nos sine nobis, & quod non vult dare glo-
riam caelestem, & paradisi portum, nisi manum
bonis operibus applicemus, & auxilium Dei pe-

tamus. Hinc Pelbartus super verba Evangelii
ait: Non omnis qui dicit Dominus, Dominus esse
bit in regnum caelorum, sed et ad beatam vitam
nem, ubi servatum Doctores, Christus servatum
estendit. quod non omnia Christiani salvatum
nec ad visionem Dei admittitur, quantum Chri-
stianus excluditur à regno caelorum eterna beatitudi-
ne, & Dei visione: Nam sunt aliqui, qui tantum-
modo semel à unum Christo Domino hoc est corde
ore, sed tantum contradicunt opere, & non tunc
non videntur Deum. Sed boni Christiani ut
cunt Domine, Domine, Domine, hoc est corde, me
& opere faciendo Dei voluntatem in omnibus præ-
ceptis implendis, & talis intrabunt in regnum cae-
lorum.

11. Sanctus Pater Augustinus hujus rei cau-
sam inquit, non ramus olivæ, quem columba
post diluvium ad arcam Noë rediens portavit,
solum tantum, cum dicit Scriptura Sacra: Vin-
sibus salis, & non etiam fucibus oculis fieri
rit; & demum eum fuisse fructiferum (nam a-
lias Noë fenestram non aperuit, nec colum-
bam redientem intromissit) & concludit. Et quis
aliud demonstrare & manifestare voluit, nisi
quod anima columba mystica, que post mare
procellosum hujus mundi ad arcam paradisi re-
dit, & æternæ vitæ se participem facit, non esse
admittendam, nisi præter tantum virtutum sibi,
etiam fructus operum portet? Ramus iste, inquit
sanctus Augustinus, & salis, & fructus, non
opera, & virtutes habet. Idem confirmat dicit
Isidorus Hispalensium Annalibus: Vacua est sine
operibus fides, & frustra de sola fide blanditur, qui
bonis operibus non ornatur.

12. Quinque illæ virgines sunt habitæ fatuæ,
& audiverunt: Nescio vos, & clausa est janua, qui
oleo caruerunt operum, & non nisi verba, Domi-
ne, Domine operi nobis adferbant, verum alia
quinque virgines vocatæ sunt prudentes, & ad-
missæ sunt ad nuptias, quia oleum bonorum
operum habuerunt. Hinc Paschasius Rathem-
us ait, Qui non habuerunt opera charitatis, qui
na, nec in deficiens lumine, ideo extinguuntur, quia
temporaliter regerunt, & respiciuntur facili-
teribus infructuosus. Et sanctus Gregorius. Nos Greg-
fatis est habere fidem, nisi una sit fidelis, nonnulli mod-
fidem medullas tenent, ac vivere solent mal-
tenus curant, quibus divina providentia sepe con-
tingit, ut propter hoc, quod requiritur virtutes, & il-
lud perdunt, quod salubriter credunt.

13. Itaque illi homines, qui caelum introire

3. 33.

3. August.
in 1. 33.
f. 70. col.
3. l. 8.

Apud I. a.
hæc com. 2.
de oper.
prop. 6.

X

S. Chryf. hom. 50. in Ioan.

S. Joannes Chryfost. Nunquid ergo satis est ad vitam eternam in Filium credere? minime: Nam si in Patrem Filium, & Spiritum Sanctum reddideris, non autem recte vixeris, nulla tibi ad salutem utilitas: Opus namq; nobis est, & vita, & morum puritate pollere, & licet hoc in loco dicat: Qui credit in Filium habet vitam eternam: non tamen dicitur satis esse, solum fidem ad salutem.

S. Io. Dam.

Sanctus Joannes Damascenus. Vera enim fides per opera exploratur, & comprobatur. S. Basilii Magni. Omnes Angelicam viam ambulantes, mercatores sumus per opera mandatorum nobis possessionem celestium negociantes.

S. Ambrosius.

Scriptura divina vitam beatam in cognitione posuit divinitatis, & fructu bonae operationis. Habet ergo vitam eternam fides, quia fundamentum est bonum, habens & bona opera facta, quia vir iustus, & dilectus & rebus probatur.

S. Hieron.

S. Hieronymus. Circumfesso nihil est, & praeputii nihil est, sed observatio mandatorum Dei, nihil enim prodest abique operibus calidus & nuptus, cum etiam fides, quae proprie Christianorum est, opera.

S. Augustinus.

S. Augustinus. Quare jam illud videamus, quod excutiendum est à cordibus religiosis, ne mala securitate salutem suam perdant, si ad eam obtinendam, sufficere solum fidem putarint, bene autem vivere, & bonis operibus viam Dei tenere neglexerint. Fides sine operibus nihil prodest.

S. Gregorius.

S. Gregorius. Fortasse unusquisque apud semetipsum dicat, ego jam credidi, salvus ero. Verum dicit, si fidem operibus tenet, vera enim fides est, quae in hoc, quod verbis dicit, moribus non contradicit.

Idem hom.

Et alibi subiungit: idem Pontifex. Unusquisque homo à Conditore suo, aut fide recedit, aut opere sicut ergo qui à fide recedit apostata est, ita qui ad pervertitur opus quod deseruit redit, ab omnipotente Deo apostata abique ulla dubitatione deputatur, etiam si fidem tenere videatur: Vnum enim sine altero nihil prodesse valet, quia nec fides sine operibus, nec opera adjuvant sine fide, nisi forsitan pro fide suscipienda fiant.

17.

Nihilominus non obstante quod sic doceat allati Doctores Ecclesiae celeberrimi, scio vos cum scriptura, & Apostolo replicare posse: Creditit Abraham Deo & reputatum est ei ad iustitiam, ergo fides in Deum, & in Christum venturum sine operibus ad justificationem sufficit. Et quae iam rogo maiores, & Deo gratiores actiones potuit in qua facere, quam ut exequenda divina voluntati supra montem Moavia, micum, eumq; sibi dilectissimum filium Isaac, ut eum sacrificaret Domino, duceret magna res? Illa de-

Gen. 15.

ter, quae praefata senectute arefacta, languida fuit effecta, ut Deo obediret se monstravit tam ferventem. Illa manus, quae ad operationem prociuum exercendas erat tremens, ad gladium tenebam, & Isaac decollandum adeo se exhibuit constantem. Ergo credendo & operando justificationem est.

ad Rom.

Hinc D. Jacobus. Quid proderit frater meus, si dem dicat quis se habere, opera autem non habent? Nunquid poterit fides labare eum? fides si non habeat opera, mortua est in semetipsa. Ex operibus justificatur homo, & non in fide tantum; creditur Abraham Deo, & reputatum est illi ad iustitiam. Quia non illi gratis donatur justificatio, sed meritis redditur operum primum.

cap. 4.

18. Et ut doctrina S. Pauli, quae ita gloriatur advertat: Arbitramur enim justificari hominem per fidem sine operibus legis, bene intelligatur optime per Sedulium sic explicatur: Conventum impium per solum fidem justificat Deus, non propter opera bona quae non habuit prius, aliquando pro impietatis opera fuerat puniendus.

Sed hi experientia, quod pertinacia negant, confitentur. Scio nos, qui ad iuroriorum divitiarum Christiani, quoad speculationem veritatis, illis contrariae assentiri: Sed dum opera negligimus, ne ipsa hanc veritatem à nobis negantur persuadent. Audite admonitionem Archiepiscopi Valentini: Christianus es, Christianum tuum sequere, Christum imitare, Christi tui adorem doctrinam. Si Christum non sequeris, quae ratione Christianus nuncuparis? cur te Christi discipulum esse mentiris? si tu reguar Christianus ex nomine, esto & re. Cur Christi doctrinam accipis, & vitam in contrarium agis? nomine Christianus, contra mundanus.

Christianus es, ergo Christi actiones imitari, & eius praecepta observare debes. Quod lingua confiteris, operibus negas. Quam decorum est nomine esse Christianum, & operibus indelem, vocabulo Christianum, vita mundanum? O nimiam caecitatem, & maxime invidiam sanctorum sollicitudinem? Christum agnoscant vocabulo, & opere contradicunt: Quasi non ipse cum venerit veros à falsis novem discipulos separaret.

19. Si à vite spinas, à sica urticae, à spica traminia, ab oliva cicutas produci videres, nonne hoc natura monstrum esse diceret? per vim enim: quia non potest arbor bona malos fructus facere. Et tamen Christiani, qui sunt arbores plantatae in agro sanctae Ecclesiae, in ipsi sanguine Christi, producant fructus acerbos persumatum actionum. Si verum sit, & fructibus cogit

proci plantis. A fructibus eorum cognoscitis eos, magis eos participare ex gentilitio, quam Christianismo coaccludi debet. Hanc miseriam idcirco deplorans idem Beatus exclamavit O homo agnosce qui es, intellige tantam dignitatem, ut talis sis vita, qualis sis natura. Homo es, vitam age humanam, ne degeneres ad vitam brutalem: vitas ut homo, rationalis est natura, et ratio tibi à natura data est, quasi regula tuorum operum: vitas ut non rationalis, et quid est vita rationalis, nisi bona virtutes dicantur? vides quod ipsa tua natura te aliquo ad virtutem.

20. Quid diceres, si librum, in cujus frontispicio hoc titulus inscriptus esset: *Moralis Divi Gregorii, vel opera divi Augustini*, eoque aperto non reperires nisi hereses Calvinus, aut Lutheri. Idem dicitur, et, qui exterius se exhibet fidelem, interius verò habet conscientiam infidelis applicatam potest. Opera tua operibus Pagani, Turcæ, aut Hebræi meliora esse non video. Porò quid faceres, si esses iussidus? Non minus subdit idem Archiepiscopus, quàm iudæus vel paganus sæculi pompæ, et divitiarum perquiri, mundo, non Christo vivo. Et in mundalibus negotiis, et gaudis quasi totam suam vitam expendit. Corporis tantuarium molles profecti, et polluisi, et Spiritus S. expulso, demeruntur ara, et stabulum factus as; Vestem illam sepius fordidisti, polluisi cæno, et sanguine concucisti. Quid dicam tibi? sic vitis quasi opposum suspensissis, neque vititui, et sponsonis Dei facta memor fuisse.

21. Quam sententiosa, et substantiales sunt verba hujus sancti Archi-Episcopi qui mutare vitam, vivere Christianè, et opera digna nominis quod gestat, præstare cupit, ea attentè consideret. Quid diceres, si me religiosum, et sacerdotem, quamvis indignum veste Hilkionis indutum in publico foro latitare inter gentem vilem, et actiones facere que dissolutissimas etiam personas debent, videres, an non hominem profanum, et irregularem, nomineque religiosi indignum proclamares? Age dum: et ego si ego te Christianum video, absque timore Dei, tanto tempore degere in peccato mortali, mandata Dei, et Ecclesiæ te violasti, per plures annos te confiteari nec communicare: an dicam, et credam te esse bonum Christianum? A fructibus eorum cognoscitis eos. Magnus Alexander ejusdem secum nominis in cubili degere, sed nomine illo haud digno prælatore sciens, militem vocatum acriter petulantiarum diceas, aut nomen, aut mores muta. Quid tibi dico, aut muta nomen Christiani, aut

Christiane vive, Hoc tibi sufficiat, et requiesco.

ALTERA PARS.

22. Præterea in agro sanctæ Ecclesiæ, sunt plantæ steriles, hoc est Christiani, qui bene operantur, sed fructus quos producant, sunt similes fructibus, quos producant arbores Pentapoli, qui teste Divo Augustino tantum habent bonum corticem, qui est coloratus, et vividus, sed intus plenus cineribus. Opera plurimum Christianorum nil habent bonitatis nisi materialis, et extrinsecæ, sed quoad morale, et intrinsecum sunt opera vana, et sine merito, quia facta ob finem malum. Hæc arbores sunt Hypocritæ, de quibus bodierum Evangelium dicit: *Attendite à falsis Prophetis, qui veniunt ad vos in vestimentis ovium, intrinsecus autem sunt lupi rapaces.* O maledicti Hypocritæ, de quibus cecinit Poeta.

D. P. Aug. lib. 21. de civit. Dei c. 5.

D. Matth. cap. 7.

Impia sub dulci melle venena latens: Ovidius.

23. Salvator eos vocavit vulpes: *Vulpes forens habens*, non solum ob malitiam, sed & quia non habent nisi bonum apparens, scilicet pellem. Num Crocodilus sit animal terreste, vel marinum sciri nequit? sæpe natat in mari, et sæpe in terra graditur, hoc animal est ichema Hypocritæ, de quo non potest sciri an sit Dei, vel Diaboli, si iudices secundum exteriora, dices esse divinum, sed si secundum interiora necessario concludes esse diabolicum, & de eo merito dici potest: *intus Nero, foris Cato.*

Ovidius.

D. Lucas cap. 9.

Apud Nicol. Renj. nor. 24.

24. Ab aliis hypocrita fuit assimilatus alex, quæ quo plura superius exhibet, eo pauciora infra numerat, juxta illam sententiam, que divo Bernardo allcribitur: *Ei sunt qui boni videri, non esse, mali non videri, sed esse volunt.* D. Ambrosius eas belluas pelle hominis vellitas appellavit: *sunt enim bestiales, sunt feras, forma hominum induta, de quibus dicit Dominus: Attendite à falsis Prophetis, qui veniunt ad vos in vestimentis ovium, intrinsecus autem sunt lupi rapaces. in his ergo non requiescit Deus.*

D. Bernar. serm. 66.

D. Ambros. 1. lib. 6.

Hexam. c. 8.

Uc famem venetur per diem jejuna, noctu commestatur audi Poetam.

Vorsat noctu, revocat jejunia mane. Petrus Aloys. cent.

Tempora pariter gustat, et Hypocritis. 1 fol. 61.

Guttur amat noctem, latebat, ut repleat avi. D. Petrus Dam. lib.

Viguo oculos capiat, lucem amat Hypocrysis. 6. Epist. 33.

25. Divus Petrus Damianus eos nivi, quæ alba est, et frigida comparat, sic sub falso candore extenori glaciem iniquitatis tegunt. Nix alba est.

Petrus Aloys. cent.

1 fol. 61.

D. Petrus Dam. lib.

6. Epist. 33.

6. Epist. 33.

Nix alba est.

est, sed frigida: Hypocrita nomen, qui se per sancti-
tatis adumbrata signum transfiguravit in An-
gelum lucis: nulli inferret asinus caritatis, atq;
ad insulas ut vis simul est albus, et frigidus: quia p*i*
quidem se deserere operibus simulat, sed viscerum
solida pietatis ignorat.

Dum Ecclesiam intro, & illas preciosas sta-
turas video ut massa auti videantur, & dein con-
sidero interius eas esse ex ligno, ferro, p*i*ce vel
limo, talem etiam esse hypocritam, mihi imagi-
nor. Hinc Joannes Geometra.

Io. Geome-
tra inte-
tra apud
Io. Heye in
Exod. tom.
1. c. 12. v.
20 N.

Idolum, & qui se ostentat inaniter unum
Efficiunt auro nam simulacra micant.
Cum p*i*re sint: Et plena luto intus; sic quo-
que & iste.
Cum sacer extra sit, non tamen intus est.

412.
D. P. Cry-
sol. ser. c. 7.

26. S. Petrus Chrysologus pessimas quanti-
tates hujus salarii impij penetravit, dum dixit:
Hypocritis subtile malum, secretum virtus, vene-
num latens, virtutum fucus, tinea sanctitatis.

D. Lucas
cap. 12.
Dionys

Et venenum, quod lateat sanctitatem ma-
cular, est vermis, qui fidem consumit; hypocritas
transformat in infideles, & facit, quod in agro
sanctae Ecclesiae sint plantae sylvestres. Myrterio-
sae sunt verba quae Christus ad Apostolos, & par-
ticulariter ad Petrum dixit: Veni Dominus, servi-
illus in die qua non sperat, & hora qua nescit, &
dividet eum: partemq; eius cum infidelibus ponet.

11. D. Luc
art. 33. f.
2. 12. col. 2.

Quae sic commentatur Dionysius Cathusianus:
Hoc est a consortio Electorum dividet, & a
gratia Spiritus Sancti eum aeternaliter separabit,
iuxta illud Isaia: Tollatur impius, ne videat glo-
riam Dei.

S. Matth.
cap. 24.

Omnia bene, sed scire vellem quam sit
fors infidelium, cui hic servus malus sic adjun-
gendus: Partemque eius Dominus cum infideli-
bus ponet: legere sanctum Mathaeum, qui eodem
verba Salvatoris affert. Et dividet eum, partemque
eius ponet cum hypocritis. Si S. Lucas dicat infide-
libus, cur S. Lucas Nathanaeus scribit eum hypocri-
tae hypocritis, & infidelitas idem sunt, infidelis,
& hypocrita sunt synonyma. Est observatio,
doctissimi ejusdem moderni, Ecce tibi, qui a
Matthaeo dicitur Hypocrita; & a Luca dicitur infide-
lis: Hypocritis est spei factura: fides quae est avir-
si: & quaedam infidelitatis species: saltem Hypocri-
ta valde impellit ad infidelitatem.

Didacus
Celsa
comm. in
Luce. c. 9.
V. 1. §. 2.
N. 10.

17. Non posse reperiri peccatum, quod De-
us adeo execretur, & horreat credo. Omne scilicet
ei displicet, sed hoc eum cruciat. Phylange

militem armatorum cinctus ad hortum olivae
Judae perrexit, ut suum magistrum ad-
deret, a quo in propria persona tot affectus amoris,
& benevolentiae expertus fuerat: ut ad eum per-
venit sine ullo respectu, aut robore brachii ejus
collum strinxit, & labiis immundis illum val-
tum Paradysi osculatus est, sic eum salutat. Ave
Rabbi, ac si diceret: O mi magister, Deus te sal-
ver, haec actio adeo displicuit Filio Dei, ut eum
suum ferri sentiens se continere nequirit, quin
illi superbo nebulonireponderet: Iuda oculo
Filium hominis tradidit: perinde, ac diceret: oscu-
lando me tradis? mel gessit in labiis, & vene-
num in corde: ore pacem, peccatore bellum: quod
adventas tanquam hostis, & proditor suffragis
quam vis & id displicet. Sed dum agis hypocri-
tam osculo mihi nocendo, & salutatione mos-
tendo, hoc me affligit, & torquet. Ideo doler,
non quod tradidit ab eo velint inimico, sed quod
tanquam hypocrita secum agat. Hinc non ait
simpliciter: Iuda Filium hominis tradidit: sed o-
culo: magis exggerat hypocritam osculi, quam
traditionem. Hoc docet divus Ambrosius
quasi dicit, propter se suscepim gratias, quod iram
hypocritae.

28 Valde difficilia sunt verba: quae loquitur
sapientia incarnata de peccatoribus, & iustis.
Non veni vocare justos, sed peccatores. Hinc Pal-
chus, Rabbert. Sed forte movet aliquem, quomodo
dixeris: Non veni justos, sed peccatores vocare,
cum omnibus peccatis, quod etiam est, qui seculum
adumbratum Moysaicae legis in summo perficitur
venit, ad Evangelicam culmen perfectissimum
vocavit: si enim solos peccatores, & non etiam ius-
tos ex lege vocaret, nequaquam Nathanaeus disci-
pulus ejus adhereret, quem ad se vocantem tan-
ta laude dignum duxit extollere.

Eandem difficultatem movet Dionys. Cat.
hu. Sed nomine Christus vocavit iacobum ju-
stum, Petrum, quinquaginta annos ante
mundum, Andream, Ioannem. Et alios quosdam
iustissimos? Et nomine Apostolus vocavit agri-
colas, quos praedestinavit, & hos vocavit: quomodo ergo
non venit Christus vocare iustos?

Varias responsiones quae adduci possunt omi-
to, unam vero praeter omnibus ex Rebano Mau-
ro, qui ait duas esse sortes iustorum virtutum
scilicet, & fallorum adduco. Iustos filios non
curat Deus, qui veniens in mundum omnium
quantumvis maximorum peccatorum filios
desideravit, & iustos filios: qui sunt hypocri-
tae Deus adeo execratur, ut flocci faciat dum se lo-
quor.

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

rebetur. En Rabbanuro, non veni vocare iustos
 sed qui in sua iustitia gloriantur, ut Pharisæi, sed
 illi qui peccatores agnoscunt.
 Doctore voluit hos sceleratos à gratia Dei ex-
 cludos, & numero prædelinatorum proscriptos.
 29. Et ut hanc veritatem stabiliam, rursum
 ait Christus maledixit illi ficu, eamque arefe-
 cit, cum dicitur Evangelista, non erat sum-
 mus ficum iniquo. Nulla arbor habebat fru-
 ctus, erat ergo hæc sola diuis devotetur? meum
 concipiam audire. Ficus habet corticem cine-
 ricium, folia rigida inftar cilicij, fructus ejus ha-
 bebant vestem laccaram, sunt colotis pallidi, quo-
 sunt maturiores, eo videntur magis mortificata,
 capite inclinat, collum flectunt, oculis fient, in
 hac arbore exhibetur hypocrita, eam aded est ab-
 ornatus, ut in eum diras non fulminate non
 poterat. Si ergo aded se succensum ostendit

plantæ, ut eam maledixerit, pensitate quid ager
 hypocryta. N. Quis ergo non detestetur hypo-
 crytin velut falsariam cæli? cui ipsa non sit in
 horrore velut talis, quæ semper eudit monetam
 falsam, & vendit vitrum maturatum pro auro?
 sunt velut pictoræ, quæ nil habent boni nisi co-
 lores, sunt facti in foro, sed Diaboli in domo.
 Mercantur virtutes, sed ut eas in vitia vertant, &
 contractus solvant per Diabolum crucifixum.
 Volunt ut hypocritis eis serviat pro fraude adu-
 lantice sanctitatis. Virtutem celebrant, & laudant,
 sed ore non opere. Verum audite finem. *Gaudium*
Hypocrita nis iob ad instar puncti, si ascenderit res-
que in celum superbia eius, & caput ejus nubes re-
rigerit, quasi sterquilinum in sine perdetur. Et do-
num habebat lucrum cessans gloriæ, & dampnum
emergens æternæ damnationis, à qua vos Deus
liberet, & ite in pace.

Job. 8.

DOMINICA OCTAVA
 POST PENTECOSTEN.

Homo quidam erat dives, qui habebat villicum, hic diffamatus est apud eum, quasi
 dissipasset bona illius, Luc. cap. 16.

ARGUMENTUM.

Ostendatur honorem proprium, & famam proximi debere conservari; ille conservandus
 est actionibus bonis hac per non propalationem defectuum, sed sub
 palio secreti absconsonem.

Quod homo habeat bonam famam,
 & audeat comparere in societate eor-
 um, qui fontem audent ostendere,
 & veram habeat nobilitatem, maxi-
 mum est in quo gloriari quis potest, virâ bonâ
 nobilitate grati Deo, sed bona fama mundo spe-
 rabilis firmus, honor thesaurus præcellit: Melius
 est non esse bonum, quam copia divitiarum. Et le-
 gis determinans, quod honor omni lucro est præ-
 ferendus. Et alii subdant, quod fama præponde-
 rat emolumento pecuniario. Heroltratus Ephe-
 sus Pyramidem in theatro immortalitatis ad
 gloriam suæ Luce erigere putans templum mag-

nificum Dianæ combussit, Paphon magnus
 Deus aves humanum idioma docuit, ut suum
 nomen repetendo conciperent. *Magnus Deus*
Paphon, & idcirco illas libertate donavit, ut no-
men suum per illas patrias, ad quas eas advo-
care contingeret, propalarent. Generosus belli
Dux incommodis, & molestiis militiæ se ex-
ponere non veretur, sed paternas delicias dese-
rens, & se dâns laboribus, qui in bello toleran-
tur, viclas paritatem vilipendit, sanguinis fu-
sionem, & vitæ amissionem non curat, tantum
ut in medijs cineribus ad novam vitam gloriosa
ejus fama resurgat, forsân sibi persuasum habet
Q. 3 curæ

Ambros.
Neap. E-
pisc. ser. 3.
post Dom.
2. Quadr.
serm. 22.

Handwritten notes in red ink on the right side of the page, including the word "licab" and the number "6".